

Årsplan

2024 - 2025

Granåsen barnehage

Barnehagens årsplan

Barnehagens årsplan bygger på nasjonale og lokale føringer, som *Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver* og *Skien kommunes nye temaplan for oppvekst*. Den er et arbeidsdokument for personalet, og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser. Innholdet tilpasses den enkelte barnegruppe og prosessene dokumenteres og vurderes.

Barnehagen skal bidra til en god barndom, og legge et grunnlag for barnas videre utvikling og læring. Som pedagogisk virksomhet inngår barnehagen i et helhetlig utdanningsløp. Barnehagen er barnas første arena i det offentlige rom, her skal de delta og medvirke i et demokratisk felleskap.

Innholdet i barnehagen skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen. Barna skal leke og få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang i barnehagehverdagen.

Høy kvalitet på barnehagens omsorgs- og læringsmiljø krever at personale ser arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk i sammenheng. På den måten forvaltes det helhetlige læringssynet som skal ligge til grunn i barnehagen, til beste for barnas allsidige utvikling.

Barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter. Barna skal få utfordringer tilpasset sine erfaringer, interesser, kunnskaper og ferdigheter. For å oppnå dette tilrettelegger personalet for progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av det fysiske miljøet i barnehagen. Progresjon gjenspeiles også i hvordan personalet møter det enkelte barn.

Innholdet i årsplanen inngår i barnehagens bidrag i arbeidet som retter seg mot temaplanen for kommunalområdet oppvekst:

Sammen om målene

Granåsen barnehage

Granåsen barnehage er en barnehage med 3 avdelinger, som ligger på Gulset.

Nærmiljøet består av mange flotte turområder. Det er også kort avstand til butikk, kirke, skole og bibliotek. Vi ser mange muligheter i vårt nærmiljø og hver avdeling og aldersgruppe bruker det jevnlig, men på forskjellige måter.

Avdelingene heter Solan, Ludvig og Gurin. Solan har barn i alderen 3-5 år, Ludvig har barn i alderen 2-3 år og Gurin har barn i alderen 1-2 år.

Alderssammensetning på avdelingene kan variere fra år til år, avhengig av søkermassen til barnehagen.

Barnehagen har en utegruppe med fokus på friluftsliv, lek, læring og sosialt samspill.

Vi har en personalgruppe med ulik utdanning og erfaring. I tillegg har alle personlige egenskaper som vi bruker i vårt arbeid med barn. Personalet har fokus på relasjoner til barna og hverandre og ønsker å være gode rollemodeller innenfor lek. Barnehagen bærer preg av at det jobbes med Alternativ Supplerende Kommunikasjon (ASK).

Barnehagens satsningsområder

Personalet er med på regional ordning for kompetanseutvikling for barnehageområde i Vestfold og Telemark, et inkluderende miljø for omsorg, lek, læring og danning.

Det overordnede målet i denne kompetanseutviklingen er: «Barnehagens ansatte utvikler sin kompetanse om tilrettelegging for barn som trenger ekstra støtte. Kompetansen bidrar til å styrke et likeverdig og inkluderende allmennpedagogisk tilbud».

Barnehagen er også med på kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis.

Målet er at: «Alle barn og unge opplever et godt tilpasset og inkluderende tilbud i barnehage og skole.»

I Granåsen barnehage har vi startet et utviklingsarbeid rettet mot relasjonskompetanse. De tidlige relasjonene er svært viktige og har betydning for barns utvikling. Derfor mener vi dette må ligge i bunn for all læring. Personalets forståelse av barnas behov er en indikator på relasjonskvaliteten og personalet innehar sentral rolle i utviklingsstøttende samspill med barna. Vi ønsker også å utvikle oss på barnas lek og de voksnes rolle i lek i det kommende barnehageåret. Vi har i barnehageåret som har gått, jobbet oss frem til en felles visjon for barnehagen:

**Mestring for alle gjennom
trygghet, omsorg og
inkludering**

Personalet i barnehagen har en grunnkompetanse innen ulike områder som gjennomsyrrer arbeidet vårt. Disse har vi valgt å legge i ryggsekken vår. Disse er like representative selv om de ikke står under de ulike områdene.

- Vi deler i mindre grupper store deler av dagen for å sikre at alle blir sett og hørt.
- Vi har en fast struktur på dagen som gir forutsigbarhet for barna.
- Barna møter ulikt lekemateriell ut fra alder og modning.
- Personalet bruker et dokumentasjonsårshjul
- Barnehagen deltar i et regionalt kompetansehevingsarbeid i perioden. Tema: Et inkluderende miljø for omsorg, lek læring og dannelse, med fokus på barn som trenger ekstra hjelp og støtte. Dette innebærer et samarbeid med USN og Lesesenteret.
- Konkreter og visuell hjelpemidler blir brukt i formidling av eventyr, bøker, sanger, rim og regler.
- Vi kartlegger barns utvikling når den vekker bekymring
- Barnehagen er en del av Trafikksikker kommune

Omsorg

Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. I barnehagen skal barna gis mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre. Personalet skal arbeid for et miljø som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som verdsetter barnas egne omsorgshandlinger. Det skal aktivt tilrettelegges for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet, og mellom barna.

Eksempler på tiltak som beskriver hvordan personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- Personalet skal skape trygghet gjennom god relasjonsbygging med hvert enkelt barn.
- Barn oppmuntres til å vise omsorg for andre og til å selv kunne ta imot omsorg.
- Personalet veileder barn i utviklingen av sosiale ferdigheter.
- Personalet skal ha fokus på å rose og oppmuntre atferd vi vil se mer av.
- Alle barn skal oppleve at de er en del av et positivt fellesskap.
- Personalet skal ha et utviklingsarbeid innenfor relasjonskompetanse.
- Det legges til rette for hvilestund på alle avdelinger hver dag

Lek

Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Personalet skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek - alene og sammen med andre.

Eksempler på tiltak som beskriver hvordan personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- Barnehagens fysiske miljø er fleksibelt og har inkluderende lekemateriell.
- Naturmaterieill er en del av barnehagens lekemiljø.
- Lekemateriell som er tilgjengelig er valgt ut fra barns ønsker og behov.
- Personalet fremmer leke- og læringsmiljø der alle blir inkludert.
- Barna skal oppleve mestring og glede i et inkluderende læringsmiljø.
- Personalet organiserer lekestasjoner, deltar, støtter og veileder barn.
- Personalet har fokus på egendeltagelse i uteleken.
- Personalet er lydhøre ovenfor barnas interesser og videreutvikler leken med dette fokuset.
- Mikroprosjekt er ett arbeidsverktøy for personalet.

Læring

I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. De skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Gjennom slike prosesser skal barna få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser.

Eksempler på tiltak som beskriver hvordan personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- Aldersinndelte grupper med faste ansatte 3 dager i uka.
- Barna får et pedagogisk opplegg tilpasset utviklingsnivå, med progresjon i tema og opplevelser.
- Barns lek og interesser danner grunnlag for temaarbeid gjennom året.
- Personalet legger til rette for praktisk tilnærming til læring gjennom aktiv deltagelse
- Siste året i barnehagen byr på flere opplevelser og forventninger.

Danning

I barnehagen skal barna få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold. Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening i den verden de er en del av.

Gjennom samspill, dialog, lek og utforskning skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer. Personalet skal formidle og praktiseres barnehagens verdigrunnlag i alle deler av det pedagogiske arbeidet. I disse prosessene skal demokrati, medvirkning og likestilling fremmes.

Eksempler på tiltak som beskriver hvordan personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- Barnehagen er opptatt av bærekraftig utvikling, og barn lærer å ta vare på seg selv, fellesskapet, leker og naturen.
- Vi øver på å ta hensyn til andre og utsette egne behov.
- Ansatte jobber med å styrke barns selvfølelse og ser på mangfold som en ressurs.
- Ansatte gir barna trening i å være en del av en gruppe.
- Vi jobber med sosial kompetanse og har ulike sosiale læringsmål gjennom året.

Empati og rolletaking	Kunne leve seg inn i andres følelser og tanker og få forståelse for andres perspektiver og roller
Prososial adferd	Handlinger som å hjelpe, oppmuntre, dele med, inkludere, trøste, vise omsorg for hverandre
Selvkontroll	Kunne utsette egne behov i situasjoner som krever turtaking, følge regler, kompromisse og takle konflikter
Selvhevdelse	Kunne hevde seg selv og sine meninger, tørre å stå imot gruppepress
Lek, glede og humor	Kunne skille lek fra annen aktivitet, kunne late som om og tolke lekesignaler, føle glede, spøke og ha det moro

Livsmestring og helse

Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Et inkluderende barnehagemiljø skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd. Personalet skal forebygge krenkelser og mobbing og bidra til utvikling av barnas sosiale kompetanse og evne til selvregulering. Det skal tilrettelegges for vennskap, fellesskap og mangfold.

Eksempler på tiltak som beskriver hvordan personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- Vi oppfordrer til at barna er fysisk aktive ukentlig.
- Ansatte sørger for at alle barn blir inkludert i lek og fellesskapet.
- Ansatte er aktive og til stede i barnas lek ute og inne.
- Ansatte bruker Stine Sofie Stiftelsens barnehagepakke.
- Personalet bruker et dokumentasjonsårshjul for å ivareta alle barna.
- Utegruppa som har fokus på uteliv og turer, er et tilbud til de største barna

Barns medvirkning

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Personalet skal sørge for at alle barn får erfare å ha innflytelse på det som skjer i barnehagen.

Eksempler på tiltak som beskriver hvordan personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- Personalet skal ivareta barnas rett til medvirkning ut ifra alder og modning. Dette gjøres gjennom for eksempel: tema tavler, barnas valg, gjennomsiktede lekekasser, ASK.
- Leker og arbeidsmaterieell er lett tilgjengelig og byttes ut jevnlig.
- Personalet er bevisst på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegger for medvirkning på måter som er tilpasset barnets alder, erfaring, forutsetninger og behov.
- Temaperioder velges med utgangspunkt i barns nysgjerrighet og interesser. De største barna blir med på planleggingen og evalueringen av disse.
- Personalet har formelle- og uformelle samtaler med barn, for å la barna medvirke til innholdet.
- Forberede barns medvirkning ute, for eksempel: ASK. Personalet må være aktive på medvirkning både ute og inne.

Kommunikasjon og språk

Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling.

Eksempler på tiltak som beskriver hvordan personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- Vi bruker bilder/symboler, og tegn til tale som supplement i kommunikasjon med alle barn (ASK).
- Personalet skal synliggjøre språklig og kulturelt mangfold.
- Personalet skal legge til rette slik at barna får erfare ulike formidlingsmåter av tekster og fortellinger.
- Personalet er bevisste og bruker hverdagssituasjoner til systematisk språkstimulering.
- Personalet må lære barna hvordan man tar godt vare på bøkene.
- Eventyr og bøker er to faste temaer i løpet av året med fokus på språk.
- Barnehagen benytter seg av biblioteket

Fagområder

Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Barna skal utvikle kunnskap og ferdigheter innenfor alle fagområdene gjennom undring, utforsking, og skapende aktiviteter.

Eksempler på tiltak som beskriver hvordan personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- Barns nysgjerrighet og interesser danner grunnlag for læringsprosesser og temaer i barnehagen. Vi knytter fagområdene til temaene, og sørger for at vi er innom alle i løpet av året.
- Vi tilpasser opplegg etter barnas alder, interesse og funksjonsnivå og sørger for at det er progresjon i opplegg vi tilbyr.

Samarbeid mellom hjem og barnehage

Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene. Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål. Foreldresamarbeidet skal både skje på individnivå, med foreldrene til hvert enkelt barn, og på gruppenivå.

Eksempler på tiltak som beskriver hvordan personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- Daglig kontakt med foreldre og foresatte morgen og ettermiddag.
- Foreldresamtaler 2 ganger i året, og ved behov.
- Foreldremøter.
- Samarbeidsutvalg.
- Foreldrearrangementer og dugnad.
- Vi benytter den nasjonale foreldreundersøkelsen.
- MyKid - en digital kommunikasjon plattform.

Overganger

Barnehage og hjem skal samarbeide slik at barn får gode erfaringer i ulike overganger. Dette gjelder når barnet begynner i barnehagen. Hvis barn skal bytte avdeling i barnehagen og ved overgang til skole og SFO.

Eksempler på tiltak som beskriver hvordan personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- Vi har foreldremøte for nye ved oppstart i barnehage.
- Vi har oppstartsamtale med foreldre en av de første dagene i barnehagen.
- Tilvenning legges til rette ut fra hvert enkelt barns behov.
- Barn som skal begynne på ny avdeling besøker jevnlig ny avdeling i mai/juni.
- Ped.ledere har overgangssamtaler mellom avdelingene.
- Felles rutine for alle barnehager i Skien kommune for overgang barnehage – skole.

*Jeg er liten nå
Men blir stadig større
Her i Skien
For jeg lov å møte
Livet med alt jeg har og er
Når jeg er tung som et tonn
Når jeg er lett som en fjær
Jeg kan leke og lære
Strekke meg og være
Til slutt skal jeg klare det
Snart kan jeg tåle det
I Skien får jeg vokse
For vi er sammen om målene*

Nasjonale og lokale ressurser

Udir	Rammeplanen	Barnehageloven	Sammen om målene - Skien kommune
Skrivesenteret	Inkluderende barnehagemiljø	Digitale barnehager	Kunst og kultur i opplæringa
Lesesenteret	Læringsmiljøsentret	Mat, helse og fysisk aktivitet	Matematikksetret
Naturfagsentret	Nynorsksentret	Bufdir	Minstemme.no
Digital praksis i barnehagen	Flerkulturell opplæring	Fremmedspråksentret	Statped
Stine Sofie Barnehagepakke - Stine Sofies Stiftelse	Smiso Telemark – Incest og seksuelle overgrep skal tales ihjel – ikke ties ihjel!		